

Jestliže dveře vagonu zůstaly mezi jízdou otevřeny, jest v tom spatřovati událost v dopravě. Rv. I 179/19.

Příhodou v dopravě jest též výbuch třaskaviny v hořícím skladišti dráhů, jímž zraněna neb usmrcena osoba k požáru přihlízející.

V tom, že poškozený ze zvědavosti nebo jiných příčin byl opodál hořícího skladiště na místě jinak přístupném při požáru divákem, nelze ještě o sobě shledávati jeho spoluzavinění na úrazu. Rv. I 10/19.

Zavření vagonových dveří může býti za zvláštních okolností »událostí v dopravě.« Rv. I 269/19.

Z advokátskej komory.

Pravotár, ktorý činí podanie k úradu menom strany jazyka českosl., jazykom menšiny, dopúšťa sa disciplinárneho prestupku.

Podľa nesporného skutkového stavu obvinený advokát vediač o tom, že sú jeho strany príslušníkmi jazyka československého, podal v ich mene u vyšetrujúceho sudcu v Rimavskej Sobote žiadosť stĺpcovite v reči maďarskej a pripojil k nej plnomocenstvo v reči maďarskej, ktoré si dal podpísať svojimi stranami (príslušníkmi jazyka československého) začo boľ disciplinárnym výborom adv. komory potrestaný. Proti tomuto rozsudku odsúdený advokát sa odvolal.

Najvyšší súd jako súd disciplinárny pre veci advokátov rozsudok prvostupňového disciplinárneho súdu čo do viny potvrdzuje, čo do trestu zmiernil a obvinenému dal dľa bodu 1. § 70. z. čl. XXXIV. : 1874 písomnú výtku.

Podľa § 1. z. č. 122/29 tvoriaci súčiastku Ústavnej listiny republiky československej — jazyk československý je štátnym, oficiálnym jazykom republiky, v ktorom — s istými výhradami a výnimkami — deje sa úradovanie všetkých súdov, úradov, ústavov, podnikov a orgánov republiky.

Medzi spomenuté výhrady patria ustanovenia § 2. citovaného zákona, podľa ktorého súdy, úrady a orgány republiky — v prípade, že trvajú tam presne stanovené podmienky — povinné sú prijímať od príslušníkov jazyka menšiny podania v tomže jazyku a vydať vybavenie týchto podaní nielen v jazyku československom, ale aj v jazyku podania.

Z týchto jasných ustanovení zákona nasleduje, že je vylúčené používanie minoritného jazyka príslušníkmi jazyka československého v podaniach ku ktorémukoľvek súdu, úradu a orgánu republiky.

Obvinený advokát vykonal sľub v smysle § 7. č. 40/22 (lebo ináč by nemohol byť zapísaný v sozname advokátov na území RČS), že bude RČS verný, že bude u výkonu svojho povolania všetky zákony a platné nariadenia zachovávať a svoje povinnosti plniť svedomite. — V konaní obvineného advokáta spatrovať treba nevšimanie si zľakomitých ustanovení o jazyku štátnom, tedy nezachovanie zákona, ktorý zachovávať advokát sľúbil, a týmto úmyselné porušenie povinností, spojených s advokátskym povolaním (§ 6S. zák. čl. XXXIV : 1874).

Obvineným advokátom uvedená okolnosť, že slovensky nevie, ako omluvný dôvod povšimnutia dôjsť nemohla; naopak, okolnosť táto zostrovala by jeho disciplinárnu zodpovednosť, keďže sa — napriek tomu, že štátny jazyk neovláda — podujal zastupovať pred súdom republiky strany, v mene ktorých použitie iného, než štátneho oficiálneho jazyka, je podľa zákona neprípustné.

Dotyčné domnelého porušenia jazykového zákona prvostupňovým disciplinárnym súdom v tom, že obvinenému rozsudok nebol vydaný aj v maďarskej reči, smerodatné je ustanovenie § 7. z. č. 122/20.

Literatura.

Spenglerove názory o práve v diele »Der Untergang des Abendlandes«.

Podáva JUC. Vojtech H u d e c.

Spenglerovo dielo »Der Untergang des Abendlandes« stalo se nezbytnou pomôckou každého, kto chce skúmať súvislosť novoobjavených tajov jednotlivých kultúr dejinného ľudstva. Kritiky o Špenglerových názoroch temer bez výnimky svedčia, že terajší vedecký svet nevie mu porozumeť, ponevác je skostnateľý v dosavadných názoroch a jeho kritikovia miesto aby hovorili o jeho práci jako celku, väčšinou sa vyčerpávajú rozoberaním vedľajších vecí. Charakteristicky poznamenal jeden z kritikov Spenglerových: »...Tieto kritiky značne prisvedčujú Spenglerovi, že veľmi sa rozmnožili remeselníci, ktorí nazývajú seba spisovateľmi a učencami, ale hneď prídu do rozpakov, jakonáhle sa im niečo nehodí do skvele nacvičeného rámca.«

Vlastný význam Spenglerov spočíva v tom, že namietol celú spústu nových myšlienok a srovnaním rôznych dejov upozornil nás na dosiaľ nezbadané charakteristiky. A jedným z týchto je aj jeho nazeranie na právo, resp. na právne dejiny. (Viď cit. dielo, sv. II., str. 62 až 98.) Tohoto bodu sa dotýka tam, kde hovorí o vývoji jednotlivých kultúr. Podľa Spenglera jedna kultúra na druhú nevplyva. Mohla síce prevziať od druhej isté formy, ale ich naplnila každá svojou individualitou; obsah každej kultúry je podľa neho iný. Každá vzniká, dosahuje vrcholu, upadá a — mizne. Srovnáme-li jednotlivé kultúry, vidíme všade tie isté vady, udalosti a na konci každej stojí civilizácia. A to je dľa Spenglera znakom úpadku, lebo v nej ztráca sa hybná a tvorčia sila a vymiera duša. Jednotlivé kultúry sú odlišné, kdežto udalosti tejsie istej nosia na sebe charakteristické známky svojej kultúry. A odlišnosť medzi jednotlivými kultúrami je tak veľká, že jedna druhú nevyplní, ale každá zomre z vlastnej slabosti a druhá len nastúpi na jej miesto, lebo hodnoty a ľudia jednej nikdy sa nevedia vžiť do kultúry druhej.

Za najmarkantnejší príklad systému, ktorý prebieha vo svojich základoch cez dve tisícročia temer nezmenene, ale v ktorom majú v skutočnosti tie isté slová v jednotlivých kultúrach celkom odlišný smysel, udáva rímske právo, znázorňuje ho skrze arabskú a západnú kultúru.

Antické právo definuje Spengler jako právo, dané občianstvom pre občianov. Z tejto definície vyplýva, že pojem osoby jako človeka